

EDİTÖRDEN

IJHE dördüncü yılının ilk sayısına ulaştı. Altı sayıda toplam 62 yazı yayımlamışız. Türk bilim hayatına yeni çalışmalar eklemiş ve çoğu genç olan yazarlarımızın akademik geleceklerine az da olsa katkıda bulunmuş olmaktan dolayı gururluyuz.

IJHE, artık, OpenAire tarafından da harmanlanıyor. Böylece açık erişim ortamımız biraz daha genişledi. Düşünce ve emek ürünü makalelere ulaşım onlardan yararlanma imkânımız da arttı elbette. Eskilerin günlerce çalışarak, uzun uzun yol giderek elde edebildikleri bilgiler önümüze geliveriyor. Mesela Toronto Üniversitesi kütüphanesinden Türkiye’de bile zorlukla bulabildiğimiz eski yazı kitaplara ulaşım indirebiliyoruz. Medeniyetin ya da teknolojinin insana verebileceği büyük hizmetlerden biri budur ve değerini inkâr da mümkün değildir.

Şunu da unutmayalım: Teknoloji kendiliğinden dürüst ya da sahtekâr değildir; insanın eline geçtikten sonra olur ne olursa. Erişim kolaylığı, bugünkü araştırmacılara daha fazla sorumluluk yüklemektedir. Gecesini gündüzünü bir araştırma için tahsis ederek bilimsel bir sonuca ulaşan bir akademisyen, emeğinin kolayca yağmalanması gibi bir durumla daha çok karşılaşabilir. Bunun önlenmesi için alınacak birtakım tedbirler bulunmakla birlikte asıl tedbir insanın vicdanında olsa gerektir. Akademik hayatın güçlükleri bizi kolayca değil doğruya yönlendirmelidir. Masa başına oturup oradan oraya gezinmek ve filan makaleden iki, öbüründen üç cümle devşirip bir iki kelimesini değiştirerek yazı yazmak, görünüşte literatür taraması ise de, bilimsel bir davranış olamayacağı gibi etik de olamaz. Akademisyenlerimizin, başkalarının emeğini sömürmüş olmamak için olduğu kadar kendi adlarının lekelenmemesi için de bugün çok daha dikkatli davranmaları gerekir.

“Sehven intihal” diye bir şey yoktur; olsa da binde bir rastlanır. Dalgınlık, farkında olmamak, kaynak göstermeyi unutmak... alışkanlık hâline gelirse “sehiv” ortadan kalkar! Araştırma yöntemleri derslerinin temel konularından biri -lisanstan itibaren-“kaynak gösterme” değil midir? Eğer çeşitli sebeplerle bu yolda eğitim alamamış olan varsa, önce bu konuyu halletmeli, bilimsel çalışmaya öyle başlamalıdır. Samettin Başol tarafından hazırlanan Sosyal Bilgiler 5.sınıf (MEB, s.2013) kitabında “Çalışmalarımızda kullandığımız kaynakları belirtmemiz gerekir. Kaynakları belirtmediğimiz zaman verdiğimiz bilgilerin bize ait olduğu düşünülebilir. Başkasının düşüncelerini, verdiği bilgileri bize aitmiş gibi göstermek **bilgi hırsızlığıdır**. Bilgi hırsızlığı yapmak bir suçtur. Bu nedenle çalışmalarımızın son kısmına hangi bilgiyi hangi kaynaktan aldığımızı gösteren bir **kaynakça** eklememiz gerekir.” deniliyor. Yani daha 5.sınıfta uyarılıyoruz!

İntihal konusunda hakemlerimize çok iş düşüyor. Çalışmayı doğru dürüst okumadan kabul ya da red kararı veren hakem, önce kendi akademik kişiliğine saygısızlık, sonra da araştırmacıya haksızlık etmiş olur. İyi yazılmış hakem raporları sayesinde eksiklerini, hatalarını düzeltip bir daha aynı hataları tekrarlamayan ve bu sayede çok önemli çalışmalara imza atan genç araştırmacılar az değildir. Hakemliğin asıl işlevi de budur. Bir araştırma -elbette- kabul ya da reddedilebilir. Bunu neredeyse ana metin kadar düzeltme yazarak yapan, araştırmacıyı hatalardan korumayı hocalığın gereği sayan hakemler, bilim hayatımızın gelişmesine ciddi katkılar sağlamaktadırlar.

İntihalleri önlemenin yasal yolları da var tabii. Konuyu vicdanımızda halletmezsek, yasaların boşlukları her zaman bulunur. Bunun için de insanımızı iyi yetiştirmeliyiz.

Dergimizin bu sayısı oldukça zengin. Sosyal bilimlerin her alanına dair makale yayımlama arzumuz her sayıda biraz daha güçlenerek gerçekleşiyor. Kariyerinin son basamağında olan donanımlı ve deneyimli hocaların araştırmalarının hemen yanı başında, ilk basamağa henüz adım atan gençlerin çalışmaları da yer alıyor. Bunu çok önemsiyoruz ve hakem sürecini başarıyla tamamlamışsa gençlerin yazılarına yer vermenin ülkemizin akademik geleceği açısından çok önemli olduğuna inanıyoruz.

Nisan 2018 sayısına aldığımız yazılar, “Uluslararası Sermaye Hareketleri Kapsamında Sıcak Para Akımlarının Ekonomik Etkileri ve Spekülasyon”; “*Tutunamayanlar* ve *Aylak Adam*’da Tutunma Problemi”; “Yaşam Koçu Afet’ Tiplemesi üzerinden Aile İçi Şiddetin Meşrulaştırılması”; “Brexit: The impact on the United Kingdom and Turkey”; “Değerler Eğitimi Açısından Türk Dili ve Edebiyatı Programında Dîvânu Lugâti’t Türk”; “Doğu Akdeniz ve Ege Adaları Enerji Koridoru Üzerinden Megali İdea ve Yeni Soğuk Savaş Senaryoları”; “Enerji Bağımlılığında Avrupa Birliği, Rusya, Türkiye Üçgeni ve Doğu Akdeniz Alanı”; “Âşık Veysel Şatıroğlu, Neşet Ertaş ve Âşık Mahzuni Şerif Eserleriyle Foucault’cu Söylem Analizi Üzerine Bir Çalışma: Yaşam Doyumu ve Ölüm Arzusu Analizi”; “Fen Bilimleri Dersinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Kullanımının Ortaokul Öğrencilerinin Dolaşım Sistemi Başarı Testi Sonuçlarına Etkisi”; “Psikanalitik Bir Okuma Denemesi: *Aylak Adam*”; “Hollywood Filmlerinde “Sihirli Zenci” Kavramsallaştırması”; Türk Hazır Giyim Ticaretinin”; “Türkçe Organ Adlarının Sonunda Yer Alan -n Ünsüzünün İşlevi”; “Güney Türkistan’da (Afganistan) Özbek Türkçesiyle Yeni Yayınlar –I”; “Ataizi Erenoğlu, Dilek (2017), *Kaşkay Türkleri’nin Dili*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 336 s., ISBN: 978-975-16-3414-6”; “İnsani Değerler Psiko-Eğitim Programının Ergenlerde İnternet Kullanımına Etkisi.”; “Psikanalitik Bir Okuma Demesi: *Aylak Adam*.” başlıklarını taşıyor. Hepsi de emek ürünü olan bu çalışmaların yol gösterici olduğunu düşünüyoruz.

7. sayımızın hacimli ve seviyeli olmasında emeği geçen değerli araştırmacılarımıza, vakit konusunda dertli olmalarına rağmen yazıları titizlikle inceleyip sürecin tamamlanmasını sağlayan hakemlerimize, baştan beri dergimizi takip eden okuyucularımıza ve özveriyle çalışan ekip arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Yeni sayılarda buluşmak dileğiyle.

Prof. Dr. Saadettin Yıldız

EDİTÖR